

**Rondane-Dovre
nasjonalparkstyre**

Postadresse
Postboks 987
2604 LILLEHAMMER

Besøksadresse
Norsk Villreinsenter Nord
Hjerkinnhusvegen 33
2661 Hjerkin

Kontakt
Sentralbord: +47 61 26 60 00
Direkte: +47
fminpost@statsforvalteren.no
<http://www.nasjonalparkstyre.no/rondane-dovre>

NORSK FOLKEHJELP RENA
PB 90
2450 RENA

Saksbehandler Trond Stensby

Vår ref. 2021/1599-2 432.4

Deres ref.

Dato 04.02.2021

Delegert sak. Hemmeldalen NR - tillatelse - motorferdsel - 2021 - 2024 - snødekt mark - beredskap - Norsk Folkehjelp Rena

Delegert vedtak

A.

Med hjemmel i verneforskriften for Hemmeldalen naturreservat § 5 pkt. 6 og 14 (jf. § 4 pkt. 10) får Norsk Folkehjelp Rena tillatelse til bruk av snøskuter i Hemmeldalen naturreservat for:

- tilstedeværelse-fjellberedskap og kiosk vinteren 2021 - 2024.
- søppeltømming og patrulje langs løypetraseene, samt tillatelse til inntransport av ved proviant og utstyr.

Vilkår:

- Det kan kjøres inntil 20 turer totalt fra vernegrensen ved Dølfjellet til Dambua med ved, søppel, utstyr og kioskvarer til driften av Dambua,
- Kjøringen vil kun følge traseen til Birkebeinerløypa eller familieløypa innenfor reservatgrensen, se figur 1.
- Dette kan skje i helgene (lørdager og søndager) i forbindelse med vinterferie, og i helgene fram til påskeferien.
- I påskeferien kan det kjøres alle dager.
- Transporten skal foregå i oppkjørt løype langs Birkebeinertraseen eller Familieløypa mellom vernegrensen og Dambua.
- Det gjøres oppmerksom på at det regnes en tur pr. snøskuter som kjører strekningen. Søker er selv ansvarlig for å disponere turene på en slik måte at de 20 turene dekker det aktivitetsnivået som er ønskelig fra vinterferie og fram til og med påsken.
- Det kan brukes inntil 2 snøskutere og begge to skal være tydelig merket med Norsk Folkehjelp sin logo.

Nasjonalpark
Naturreservat

Dovre, Rondane
Flakktjøna, Grimsdalsmyrene, Hemmeldalen, Hovdsjømyrene, Kattuglehøi, Mesætermyme, Myldingi,
Veslehjerkintjønnin

Landskapsvernområde Dørålen, Frydalen, Grimsdalen, Vesle Hjerkin

B.

Med hjemmel i § 5 pkt. 6 og 14 (jf. § 4 pkt. 10) i verneforskriften for Hemmeldalen naturreservat får Norsk Folkehjelp Rena gis tillatelse til bruk av snøskuter i Hemmeldalen naturreservat til:

- å utføre en servicetur til hengebroa på Nedre Hemmeldalen, for å kontrollere om brugulvet må måkes av og fjernes før våren (utføres evt. på samme tur). Denne turen vil følge den traseen som nyttes av scootertransportørene som kjører til Hemmeldalen-Prestsetra.

Vilkår

- Det kan kjøres en tur med inntil 2 snøskutere fra vernegrensen ved Dølfjellet til hengebru i Nedre Hemmeldalen.
- Tillatelsen gjelder for årene 2021 – 2024.

For A. og B. gjelder slike vilkår:

- Tillatelsen må medbringes under transporten for eventuell kontroll.
- Det skal gis beskjed til Statens naturoppsyn Rondane v/ Runa Skyrud (mob. 95077606) før turene starter.
- Kjøring / transport kan skje fram til og med 1. påskedag det enkelte år.
- Kjøring i verneområdene skal begrenses til det mest nødvendige, og det skal legges vekt på å kombinere flere kjøreformål på samme tur for å redusere behovet for kjøring innenfor reservatet.
- All kjøring skal skje på en slik måte at man unngår skader på vegetasjon og unødvendig forstyrrelse av dyrelivet. Påtreffes villrein skal transporten avbrytes til dyra har trekt ut av området.
- For hvert kjøretøy skal det føres separat kjørebok som viser dato, kjørerute, formål med turene osv. Hver enkelt tur skal føres i vedlagt kjørebok før turen starter. Kjøreboken sendes til sfinpost@statsforvalteren.no , innen 1. juni det enkelte år.

Vi gjør oppmerksom på at denne tillatelsen bare gjelder i forhold til verneforskriftene for Rondane nasjonalpark, og ikke i forhold til motorferdselloven med tilhørende forskrifter.

Vedtaket kan påklages av en part eller annen med rettslig klageinteresse, jf. forvaltningsloven § 28. Frist for klage er tre uker fra vedtaket er mottatt. En eventuell klage stiles til Miljødirektoratet, men sendes til Rondane-Dovre nasjonalparkstyre.

Saksopplysninger

Norsk Folkehjelp Rena har i brev datert 29.01.21, søkt om:

«Norsk Folkehjelp Rena søker med dette Løyve for kjøring i Hemmeldalen Naturreservat i vinteren 2021 og ut sesongen 2024.

Vi ønsker tillatelse til:

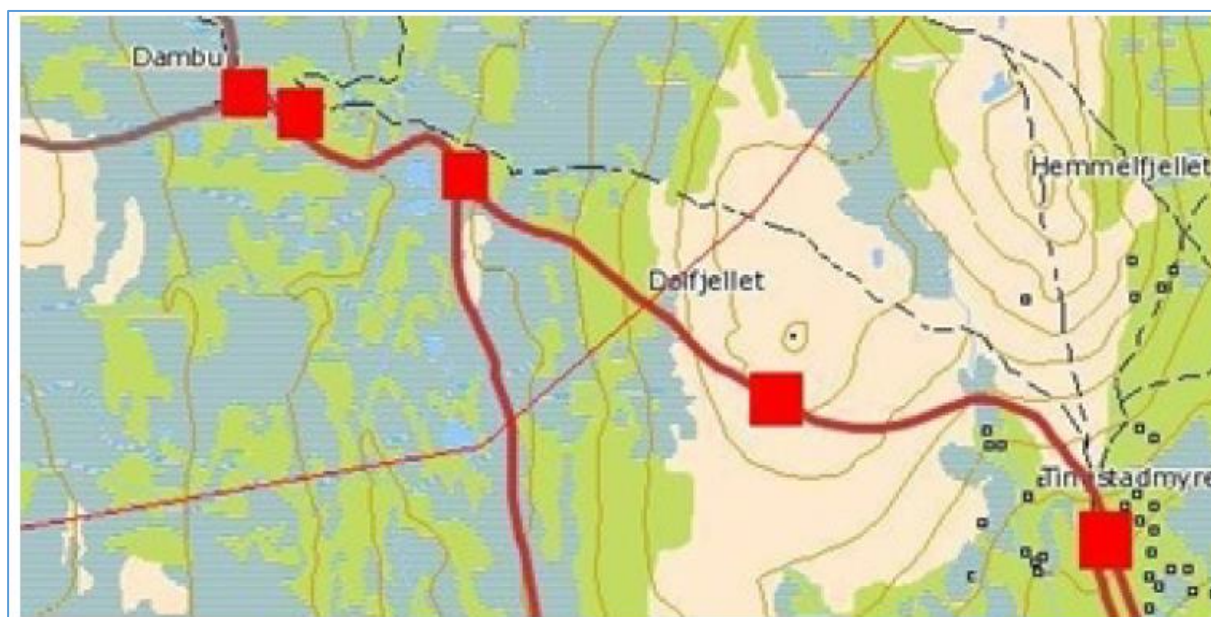
1. Løyve for tilstedeværelse-fjellberedskap* og kiosk vinteren 2020-2024. Søppeltømming og patrulje langs løypetraseene. Vi ønsker her (se kart) tillatelse samme antall turer som tidligere år (20 turer). Kjøringen vil kun følge traseen til Birkebeinerløypa eller familieløypa innenfor reservatgrensen.
2. Til å utføre en servicetur til hengebroa på nedre Hemmeldalen, for å kontrollere om brugulvet må måkes av og fjernes før våren (utføres evt. på samme tur). Denne turen vil følge den traseen som nyttes av scootertransportørene som kjører til Hemmeldalen-Prestsetra.

(* Når mannskaper er utplassert på Dambua, har de med seg Hjertestarter, oksygen, bære, spjelkeutstyr og førstehjelpsmateriell med mer. De har også med seg akuttmedikamenter delegert fra Lege. samt nødnett samband, som både Politiet og AMK kan kalle de ut på. Vi er også med i Akutthjelperprosjektet der AMK etter hvert vil se oss i kart og på kort varsel kan styre oss dit de har behov via nødnett. Dette gjør at de er i stående beredskap i området dersom det skulle bli behov. I tillegg driftes kiosken som en ren service til ski og hyttefolk.)

Uansett hvor vi kjører med scooter har vi alltid som mål å generere minst mulig spor i snøen. Enten ved å følge maskinkjorte traseer der det er mulig, følge allerede opparbeidede scooterspor, og vi kjører alltid i samme sporet etter hverandre der vi må lage nye spor. Vi kjører også konsekvent i samme sporet i retur.

Norsk Folkehjelp Rena benytter kun snøscootere som har 4-taktsmotor med noe av det laveste utslippet av eksos og støy som finnes på markedet.

Utplassering av søppeldunker. Naturreservatgrensen går ca ved rød strek til venstre for Dølfjellet. Kjøringen vil kun foregå langs merkede løyper.

Figur 1. Kartutsnitt fra søknaden, Norsk Folkehjelp Rena 29.01.21.

Kjøringens siste dag inn til Dambua vil senest bli kvelden 1. påskedag»

Norsk Folkehjelp Rena har fått tilsvarende tillatelser i 2014, 2016, 2018, 2019 og 2020.

Hjemmelsgrunnlag

Delegering

I brev av 6. juni 2013 fra Miljøverndepartementet ble forvaltningsmyndigheten for Hemmeldalen naturreservat også delegert til Rondane-Dovre nasjonalparkstyre.

I medhold av vedtak i Rondane-Dovre nasjonalparkstyre den 25. september 2015 er myndighet til å treffe vedtak i alle saker som gjelder søknad om tillatelse etter verneforskriftenes spesifiserte dispensasjonsbestemmelser, samt kurante saker etter naturmangfoldlovens § 48, delegert til nasjonalparkforvalter/sekretariat. Dette inkluderer eksempelvis saker som omhandler motorferdsel både på snødekt mark og barmark, organisert ferdsel, og ferdsel med hest, sykkel eller hundespann.

Verneforskrift – formål

Naturreservat er den strengaste verneformen etter naturmangfoldloven.

§ 2 Formål

Formålet med fredningen er å ta vare på:

- et stort og tilnærmet urørt naturområde og dets landskapsformer,
- biologisk mangfold i form av naturtyper, økosystemer, arter og naturlige økologiske prosesser,
- sentrale leveområder for villrein,

- våtmarksområder med et rikt fugleliv,
- et myrlandskap med stor variasjon i myrtyper.

§ 3 Vernebestemmelser

Pkt. 4

Motorisert ferdsel til lands og til vanns er forbudt. Lavtflyging under 300 meter er forbudt.

§ 4 Generelle unntak

Bestemmelsene i § 3 er ikke til hinder for:

10. Vedlikehold av eksisterende anlegg og innretninger, herunder bygninger, jakttårn, gjerder, sankekeveer, bruer, klopper, merkede stier, skilt o.l. Vedlikehold skal skje i samsvar med tradisjonell byggeskikk. Vedlikehold omfatter ikke kjørespor eller traktorsleper, eller ombygging eller utvidelse av bygninger.

§ 5. Eventuelle unntak etter søknad

Forvaltningsmyndigheten, jf. § 8, kan etter søknad gi tillatelse til:

...

14. Nødvendig motorisert ferdsel i tilknytning til aktiviteter nevnt i § 4 punkt 6, 10 og 11 samt § 5 punkt 2 og 4.

Motorisert ferdsel i Hemmeldalen naturreservat er i utgangspunktet forbudt, jf. verneforskriftens § 3 pkt. 4 med noen unntak. Etter § 5 pkt. 6 kan forvaltningsmyndigheten gi tillatelse til nødvendig motorisert ferdsel på snødekt mark til setrer, hytter og buer for transport av materialer, ved, utstyr m.m. Etter § 5 pkt. 14 (§ 4 pkt. 10) kan det gis tillatelse til transport i forbindelse med vedlikehold av bl.a. klopper.

Forvaltningsplan

I forvaltningsplanen er det nevnt at det kan stilles krav om føring av kjørebok ved slik motorisert transport i naturreservatet. Dersom dette vilkåret oppfylles og kjøringen synes å bli utført på en hensynsfull måte, vil det kunne være aktuelt å innvilge flerårige dispensasjoner. All transport og motorisert ferdsel skal avvikles senest 15. april på grunn av villreinen sitt trekk inn i området, men i år der påsken kommer seint, kan det vurderes å fravike denne datogrensen.

Naturmangfoldloven

I tillegg til behandling etter verneforskrift og eventuelle retningslinjer i forvaltningsplanen (og naturmangfoldloven § 48) må søknaden også vurderes etter de miljørettslige prinsippene i naturmangfoldlovens §§ 8-12 i (kunnskapsgrunnlag, føre-var prinsippet, samlet belastning på økosystemet, kostnader ved miljøforringelse bæres av tiltakshaver samt miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder), jmf. § 7.

Vurdering

Et naturreservat er den strengeste verneformen vi har i dag. Denne verneformen brukes for å sikre urørt eller tilnærmet urørt natur eller en spesiell naturtype som det er knyttet internasjonale, nasjonale eller regionale verneverdier til. Utviklingen i naturreservater skal være mest mulig naturstyrt.

Stillhet og fravær av motordur og motoriserte kjøretøy er et av karaktertrekkene ved urørt natur. Det er derfor et overordnet mål å begrense den motorisert ferdsel i Hemmeldalen naturreservat til det som er strengt nødvendige. Vi legger likevel vekt på at det er en del utfart i området vinterstid, og at Norsk Folkehjelp Rena har en lang praksis med tilstedeværelse i utfartsområdet. Motorferdselen vil skje i områder med preparerte skiløyper med en del aktivitet. Området bærer således ikke et preg av å være en helt urørt villmark.

Kunnskapsgrunnlaget om verneverdiene i dette området er godt, (jf. naturmangfoldloven § 8). Når det gjelder villrein foreligger:

- NINA Rapport 1013, Sluttrapport fra GPS-merkeprosjektet 2009-2014 og
- NINA Rapport 339 fra 2008 som oppsummerer kunnskapsstatus og leveområde, samt tilhørende kart utarbeidet i forbindelse med arbeid med regional plan for villreinen i Rondane og Sørinkletten.
- NINA Rapport 551 utreder konflikten mellom villrein og menneskelig ferdsel i området.

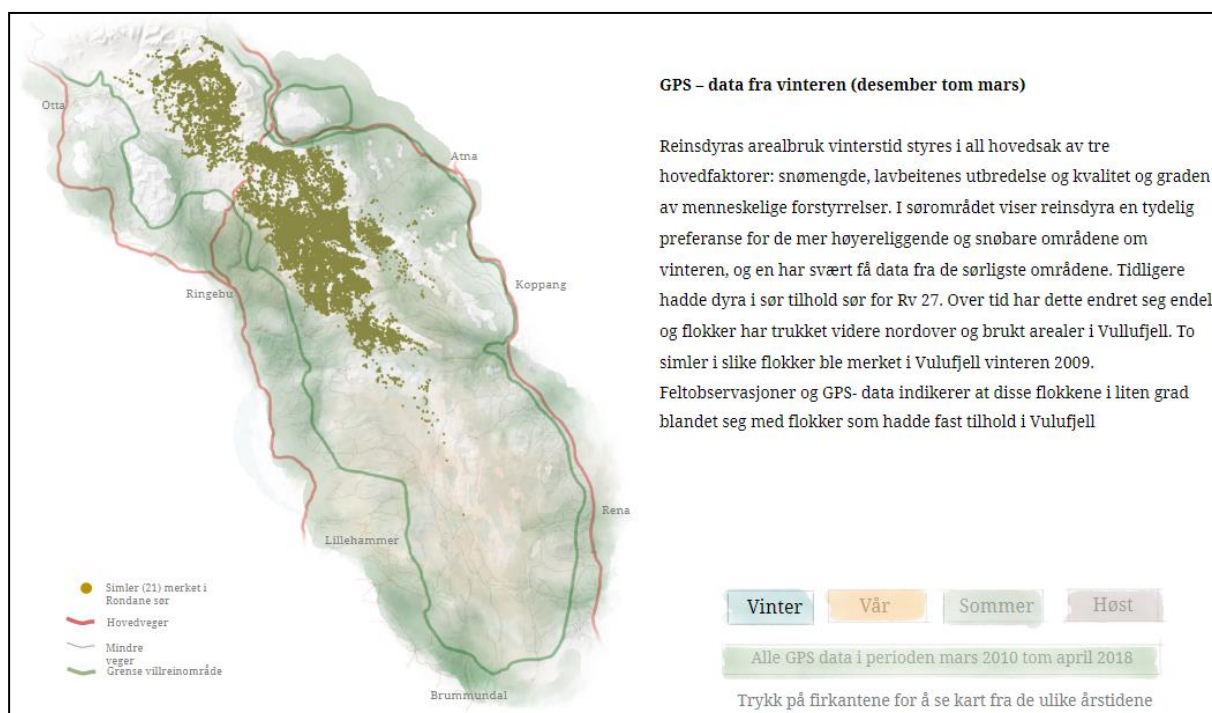
Med bakgrunn i det gode kunnskapsgrunnlaget og det omsøkte tiltakets art, er det ikke nødvendig å vurdere bruk av føre-var-prinsippet. (jf. naturmangfoldloven § 9).

I figur 2 er det kart som viser GPS-merkede simlers arealbruk i området. Kartene viser at villreinen ikke ser ut til å bruke området om vinteren. Reinen trekker normalt inn i området først etter 15. april hvert år, jf. forvaltningsplanen. Den omsøkte motorferdselen vil etter dette ikke nevneverdig påvirke villreinens arealbruk.

Andre naturforhold blir heller ikke nevneverdig berørt. Den samlede belastningen på økosystemet blir derfor lite berørt som følge av motorferdselen. (jf. naturmangfoldloven § 10).

Det blir stilt vilkår om hensynsfull ferdsel. (jf. naturmangfoldloven § 12).

Naturmangfoldloven § 11 er lite relevant i denne saken.

Figur 2. Kartutsnitt fra villrein.no (18.12.19) – GPS-data villreins arealbruk om vinteren.

Vi mener at bruken av de 20 turene inn til Dambua, i helgene fra og med vinterferie til og med påskeferie. I denne sammenhengen blir det vurdert at villreinen ikke vil bli nevneverdig forstyrret ved gjennomføring av eventuell transport innenfor gitt tidsfrist. Kjøringen vil foregå i det sør-østlige områdene av reservatet i helger og ferier da det også er mye folk ute i løypene ellers.

I forhold til økosystem-tilnærming og samlet belastning, mener nasjonalparkforvalter at det er forsvarlig å tillate en begrenset transporten i dette tilfellet. Det er ikke ønskelig å øke antall turer utover det som tidligere har vært tillatt i denne sammenhengen. Søker er derfor selv ansvarlig for å disponere turene på en slik måte at de 20 turene dekker det aktivitetsnivået som er ønskelig fra vinterferie og fram til og med påsken.

Ved bruk av begrensning på antall turer, definert kjørerute, tidsavgrensning på tillatelse og andre vilkår, gir dette godt grunnlag for at naturmangfoldet ikke skal bli nevneverdig belastet. Tiltakshaver plikter å iverksette de tiltak som er nødvendig for at naturmangfoldet ikke skal bli skadelidende. Om ikke dette blir gjort kan tiltakshaver bli pålagt å iverksette tiltak for å rette skaden i ettertid. Når det gjelder miljøforsvarlige teknikker sikres dette gjennom vilkårene som er stilt i saken (§§ 11-12).

Norsk Folkehjelp Rena har tidligere hatt slik tillatelse i flere år, og det er derfor greit å kunne gi en flerårig tillatelse.

Konklusjon

Vi vurderer at søknaden om å utføre inspeksjon av hengebru i nedre Hemmeldalen, transport i forbindelse med drift av kiosk på Dambua og transport av ved, varer o.l. langs løypetraseene mellom vernegrensen ved Dølfjellet og Dambua kan tillates ved at gitte vilkår følges.

Med hilsen

Trond Stensby
nasjonalparkforvalter

Etter våre rutiner er dette brevet godkjent og sendt uten underskrift

Vedlegg:

1 Kjørebok mal

Kopi til:

Åmot kommune	Torget 1	2450	RENA
Statsforvalteren i Innlandet	Postboks 987	2604	LILLEHAMMER
Runa Skyrud (SNO)			
Eirin Berge			
Villreinnemnda for Rondane og Sør-Innkletten	c/o Fylkesmannen i Oppland, boks 987	2604	LILLEHAMMER